

Hr Ian Plenderleith
AS Tallinna Vesi
Ädala 10
10614, Tallinn

Teie 02.03.2011 nr 6/1073392-3

Meie 01.04.11 nr 9.1-2/10-0448-044

**Vastus AS Tallinna Vesi järelepärimisele
seoses WACC-i arvutamisega**

02.03.2011 registreeriti Konkurentsiametis (edaspidi KA) AS Tallinna Vesi (edaspidi ASTV) kirja nr 6/1073392-3. Alljärgnevalt annab KA vastused ASTV kirjas esitatud küsimustele.

ASTV küsimus: Milliseid eeliseid näeb KA inflatsiooni kompenseerimises läbi WACC'i võrreldes põhivara indekseerimisega, nagu seda teeb OFWAT erastatud kommunaalteenuste ettevõtetele rakendatava regulatsiooni puhul?

KA vastus: KA juhindub käesolevale ja järgnevatele küsimustele vastust andes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusest (edaspidi ÜVVKS). Vaatamata sellele, kas ettevõtte on erastatud või mitte lähtub KA veeteenuse hinna kooskõlastamisel ÜVVKS-st ning võrdse kohtlemise põhimõttest.

ÜVVKS § 14 lg 2 kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14 lg 9 tulenevalt koostas KA juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ja avalikustas need oma veebilehel.

Vastavalt Juhendi punktile 6.1 ja 6.2 arvutatakse põhjendatud tulukus reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel.

Juhendi punktist 6.3 tulenevalt võrdub põhjendatud tulunorm kaalutud keskmise kapitali hinna ehk WACC määraga.

KA on koostanud ja oma veebilehel¹ avaldanud juhendi „[Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna WACC leidmiseks \(2011\)](#)“, kus on detailselt selgitatud *WACC* arvutamise aluseid. Eelpoolnimetatud dokumendis „[Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna WACC leidmiseks \(2011\)](#)“ sisalduv *WACC* on nominaalne s.t sisaldab muuhulgas inflatsiooni.

ASTV küsimus: Palun vastata küsimusele, kas a) inflatsioonirisk kantakse pigem tarbijatele üle või b) inflatsioonirisk jääb ettevõtte kanda.

KA vastus: Vastavalt ÜVVKS § 14 lg 2 kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14¹ lg 1 tulenevalt kehtestab vee-ettevõtja veeteenuse hinna ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist.

ÜVVKS § 14² lg 1 sätestab, et kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku (hinnataotluse) ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile. Konkurentsiamet kontrollib, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lõikes 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

ÜVVKS § 14² lg 6 tulenevalt on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra.

ÜVVKS § 14² lg 6 kohustab vee-ettevõtja pidevalt jälgima veeteenuse hinna vastavust ÜVVKS § 14 lg 2.

Tulenevalt eelpooltoodust, kui ettevõtte on seisukohal, et inflatsiooni mõjul ei ole kehtiv veeteenuse hind enam kulupõhine, ega vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud tingimustele, on tal õigus esitada hinnataotlus KA-le.

ASTV küsimus: Palun selgitada KA poolt rakendatud erinevate investeeringutingimuste lisaanalüüsi ja arvutusi (riskiaste, majandustsükli faas, rahapakkumine, inflatsioon jms.)

KA vastus: KA lähtub oma veeteenuse hinna kooskõlastamisel ÜVVKS-st. Vastavalt ÜVVKS § 14 lg 2 kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;

¹

- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetses arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

Tulenevalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 kehtestab vee-ettevõtja veeteenuse hinna ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist.

ÜVVKS § 14² lg 1 sätestatakse, et kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku (hinnataotluse) ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks KA-le. KA kontrollib, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lõikes 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

ÜVVKS § 14 lg 9 tulenevalt koostas KA Juhendi ja avalikustas need oma veebilehel. Nimetatud Juhendist lähtub KA veeteenuse hindade kooskõlastamisel.

ÜVVKS § 14² lg 10 sätestab, et KA on kohustatud küsima valla- või linnavalitsuselt arvamust hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale s.t arvamust tehtavate investeeringute kohta. Seega arvestab KA hinnataotluse menetlemisel investeeringutega, mida kohalik omavalitsus on pidanud põhjendatuks.

ASTV küsimus: KA väidab, et „võtab aluseks Saksamaa 10-aastase võlakirja viimase viie aasta keskmise tootluse“, kuid ei põhjenda miks on Eesti varade kontekstis kohane kasutada Saksamaa inflatsiooni.

KA vastus: Vastavalt ÜVVKS § 14 lg 2 kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetses arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 9 koostab KA Juhendi ja avalikustab need oma veebilehel.

Vastavalt Juhendi punktile 6.1 ja 6.2 arvutatakse põhjendatud tulukus reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel.

Juhendi punktist 6.3 tulenevalt võrdub põhjendatud tulunorm kaalutud keskmise kapitali hinna ehk *WACC* määraga.

KA on koostanud ja oma veebilehel avaldanud juhendi „[Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna WACC leidmiseks \(2011\)](#)“.

Dokumendis „[Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna WACC leidmiseks \(2011\)](#)“ lk-l 3, on toodud alljärgnev selgitus: „Riskivabaks tulumääraks võtab KA Saksamaa 10-aastase võlakirja viimase viie aasta (2006-2010.a) keskmise tulususe, millele lisatakse Eesti riigiriski preemia. Kuna riskivaba tulumäär on ajas muutuv, siis on ka võla- ja omakapitali hind ning *WACC* ajas muutuvad. Põhjuseks, miks kasutatakse Saksamaa võlakirja on asjaolu, et Eesti riik ei ole korraldanud pikaajalise tähtajaga võlakirja emissioone. Saksamaa võlakiri on sobilik, kuna tegemist on eurotsooni ühe suurema riigiga. Näiteks kasutab Saksamaa võlakirja tulusust ka Holland. Samuti on 10-aastane võlakiri oma iseloomult aktsiaga palju sarnasem kui aastase tähtajaga võlakiri.“

ASTV küsimus: Kuidas ja mil määral on inflatsioon kajastatud *WACC*-is.

KA vastus: Vastavalt eelmises punktis toodud selgitustele on KA koostanud ja oma veebilehel avaldanud dokumendi „[Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna WACC leidmiseks \(2011\)](#)“, mille põhjal arvatud *WACC* komponendid on inflatsioonitundlikud. Kui kasvab inflatsioon, suurenevad ka *WACC* arvutamise aluseks olevad komponendid ning seeläbi ka *WACC*, millest saab järeldada, et inflatsioon sisaldub *WACC*-s.

ASTV küsimus: On oluline, et KA selgitaks kuidas toimub riigiriski arvutamine ning annaks ülevaate põhjustest, miks just selle meetme kasutamine on asjakohane.

KA vastus: Vastavalt eelmistes punktides toodud selgitustele on KA koostanud ja oma veebilehel avaldanud dokumendi „[Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna WACC leidmiseks \(2011\)](#)“, milles on selgitanud detailselt *WACC* kujunemise aluseid. Eelpooltoodud juhendi leheküljel 3, on toodud alljärgnev selgitus.

Eesti Panga hinnangul (mai 2006) määratleb riigiriski see suhteline raha hulk, mida Eesti riik peab rahvusvaheliselt turult raha laenates maksma rohkem riigist, kellel on Eestist parem maksevõime reiting (nt Saksamaa). Kõige lihtsam on seda mõõta erinevusega valitsuse võlakirjaintresside määrades. Eesti valitsusel selliseid võlakirju ei ole ning seetõttu saab riigiriski hinnata rahaturuintresside erinevusi võrreldes, võttes aluseks Talibori ja Euribori noteeringute vahe. Kuna Saksamaa võlakirja tulususeks võetakse viimase viia aasta keskmine tulusus, siis on põhjendatud võtta Eesti riigiriski aluseks samuti viimase viie aasta Talibori ja Euribori noteeringute aritmeetiliste keskmiste vahe (2006–2010.a noteeringute alusel). Selleks võetakse iga kuu viimase päeva näitajad ning leitakse nende alusel Talibori ja Euribori noteeringute aritmeetilised keskmised ning seejärel leitakse nende aritmeetiliste keskmiste vahe. KA kasutas Talibori noteeringute aritmeetilise keskmise leidmiseks allikat <http://www.eestipank.info/> ja Euribori noteeringute aritmeetilise keskmise leidmiseks allikat <http://www.euribor.org/>.

ASTV küsimus: Kuidas tagab KA meetodika, et omakapitali investeerinud investoreid ei kohelda ebasoodsamalt kui laenukapitali investoreid?

KA vastus: Vastavalt ÜVVKS § 14 lg 2 kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et veetegevõttjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;

- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lõige 2 ja Juhendist lähtuvalt peab veeteenuse hind olema põhjendatult kulupõhine.

Vastavalt ÜVVKS § 14 lg 9 koostab KA Juhendi ja avalikustab need oma veebilehel. Juhend on koostatud vastavuses ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 mille alusel lülitatakse veeteenuse hinda põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Nimetatud printsiibi rakendamine tagab, et kõiki ettevõtteid ning investoreid koheldakse võrdselt.

ASTV küsimus: Kuidas kavatakse KA kaitsta omakapitali investoreid valitsuse maksupoliitika eest?

KA vastus: Vastavalt ÜVVKS § 14 lg 2 kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

Tulenevalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 kehtestab vee-ettevõtja veeteenuse hinna ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist. Pärast hinna kehtestamise otsuse vastuvõtmist avaldab vee-ettevõtja hinna kehtestamise teate kohaliku omavalitsuse või vee-ettevõtja veebilehel ja üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna levikuga ajalehes.

ÜVVKS § 14² lg 1 sätestab, et kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku (hinnataotluse) ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks KA-le. KA kontrollib, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lõikes 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

ÜVVKS § 14² lg 6 tulenevalt on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra.

ÜVVKS § 14² lg 6 kohustab vee-ettevõtja pidevalt jälgima veeteenuse hinna vastavust ÜVVKS § 14 lg 2.

Tulenevalt eelpooltoodust, kui ettevõtte on seisukohal, et muutunud maksupoliitika (veeteenuse osutamisega otseselt seotud tegevuses) mõjul ei ole kehtiv veeteenuse hind enam kulupõhine ega vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud tingimustele, on tal õigus esitada hinnataotlus KA-le.

ASTV küsimus: Juhul kui KA koostatud inflatsiooniprognosis on erinev regulatsiooniperioodi tegelikust inflatsioonist, kas Te selgitaksite, kuidas plaanib KA vee-ettevõtetele või klientidele kompenseerida liiga madala või liiga kõrge inflatsiooniprognosi?

KA vastus: Vastavalt ÜVVKS § 14 lg 2 kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14¹ lg 1 tulenevalt kehtestab vee-ettevõtja veeteenuse hinna ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist.

ÜVVKS § 14² lg 1 sätestab, et kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku (hinnataotluse) ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile. Konkurentsiamet kontrollib, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lõikes 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

ÜVVKS § 14² lg 6 tulenevalt on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinna, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinna rohkem kui 5 protsendi võrra.

ÜVVKS § 14² lg 6 kohustab vee-ettevõtja pidevalt jälgima veeteenuse hinna vastavust ÜVVKS § 14 lg 2.

Tulenevalt eelpooltoodust, kui ettevõtte on seisukohal, et inflatsiooni mõjul ei ole kehtiv veeteenuse hind enam kulupõhine, ega vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud tingimustele, on tal õigus esitada hinnataotlus KA-le.

Lugupidamisega

Märt Ots
Peadirektor